

o sobě by stačilo, by vinnými byli uznáni tak, jak stalo se v rozsudku soudu nalézacího. Obžalovaný K. dle svého seznání se domníval, že B. má věci od nějakého šikovatele, jemuž přebývají, že byly vojenskou správou vráceny pro nějaké vady. C. pak dle svého seznání myslel, že B. kupuje boty od vojáků. Věděl tudíž dle svého vlastního doznání jak K., tak B., že jedná se o věci vojenské. Omlouvá se pak v jádru věci K. tím, že dle jeho domnění byl šikovatel oprávněn zcizovati věci, jež mu přebýly nebo vojenskou správou pro nějaké vady byly vráceny, B. pak tím, že dle jeho domnění mohou vojáci prodávati obuv, jíž byli od vojenské správy poděleni. Jest na první pohled zřejmo, že ta i ona domněnka je s hlediska správného nazírání na smysl trestních předpisů mylnou a není proto s to, by trestnost stěžovatelů vyloučila (§ 3 tr. z.). Jak šikovatel, jenž by vojenské věci z naznačené příčiny svémocně zcizil, tak voják, jenž prodal by vojenskou obuv, tvořící součást jeho vojenského výstroje, dopustil by se činu trestního. S objektivního hlediska bylo by pro trestnost podílníka lhostejno, zda na straně pachatele jednalo by se o krádež či zpronevěru. Rovněž bylo by pro trestnost podílníka dle zásady § 5, odst. 2 tr. z. nezávažno, jaký trestný čin šikovateli, pokud se týče vojákům byl by subjektivně pro jejich vlastnost jako osob vojenských přičítán, zde zejména vojáci propadli by pouze trestnímu ustanovení § 286 písm. f) voj. tr. z. Pro trestnost podílníka šlo by i po stránce subjektivní o věci kradené nebo zpronevěřené. Dle řečeného a nehledíc k zmíněnému právně nezávažnému omylu stěžovatelů bylo jim dle jejich vlastního doznání známo, že jde o věci buď kradené, buď zpronevěřené. Arciž šlo v pravdě o věci jiným než předpokládaným pachatelem ukradené. Tato okolnost je však bezvýznamnou, poněvadž pro trestnost podílníka nezáleží na tom, by znal skutečného pachatele. Stačí, ví-li, že jde o věc kradenou nebo zpronevěřenou. Zákon tresce toho, kdo věc kradenou nebo zpronevěřenou ukrývá, na sebe převádí nebo jejímu odbytu napomáhá. Zákon chce působiti k tomu, by trestně protiprávní stav, v němž věc se ocitla, byl co nejdříve odstraněn, a tresce toho, kdo řečenou činností zákonný cíl maří a napomáhá k tomu, by onen stav se prodlužoval. Důvodem trestnosti je po stránce objektivní trestně vadný původ věci, po stránce subjektivní vědomost o této vadě. Osoba pachatele, jenž věc ukradl nebo zpronevěřil, zůstává úplně stranou. Nezáleží proto na tom, by podílník znal pachatele krádeže nebo zpronevěry, aniž na tom, by právě od pachatele na sebe ji převedl. Tím vyvrácena i druhá výtku zmateční stížnosti. Táž jest veskrze neopodstatněnou a byla proto zavržena.

Čís. 131.

Předražování. Podstatnou známkou přečinu dle § 17 čís. 2 cís. nařízení ze dne 7. června 1915 čís. 228 ř. z. jest vynětí zboží z pravidelného oběhu v úmyslu spekulacním. Množství zboží není o sobě rozhodujícím. Odběr zboží filiálkou od centrály by i ve vyšší než nabývací ceně není na straně filiálky skupováním zboží.

(Rozh. ze dne 14. února 1920, Kr I 451/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního

soudu v Praze ze dne 24. dubna 1919, jímž obžalovaní Vladimír Š. a Adolf K. sprostěni byli obžaloby pro přečin dle § 17, č. 2 cís. nař. ze dne 7. června 1915, č. 228 ř. z., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Vladimíru Š. klade obžaloba za vinu přečin dle § 17, č. 2 cís. nařízení ze dne 7. června 1915, čis. 228 ř. z., jehož se dopouští, kdo předměty nezbytné potřeby skupuje, aby vyhnal jejich cenu do přesprávní výše. Skutková povaha tohoto přečinu spočívá v tom, že pachatel skupuje zboží ne proto, by uspokojil své osobní nebo svých zákazníků potřeby, nýbrž v úmyslu, by zboží to z jeho pravidelného a řádného oběhu vyjmul, u sebe podržel a teprve při naskytnuvší se příznivé příležitosti s užitkem dále prodal, tudíž cenu jeho do přesprávní výše vyhnal. Podstatnou známkou tohoto přečinu je tedy vynětí zboží z pravidelné cirkulace v úmyslu spekulacním. Aby pachatel nakoupil snad velké množství zboží, jak obhajce obžalovaného míní, nevyžaduje se, poněvadž nelze přehlížeti okolnost, ba jistotu, že současně mnoho jiných osob, byť i bez vzájemného dorozumění se, podobné obchody provozuje a tak se navzájem, třeba v nevědomé součinnosti, ve vyhánění cen podporuje. Lze proto i nákup toho množství čokolády, o které v daném případě jde, podřaditi ve smyslu zákona pod pojem »skupování«. Objektívne znaky shora uvedeného přečinu jsou proto dány. Naproti tomu není však v subjektivním ohledu zjištěn takový úmysl stěžovatelův, jak byl shora vyznačen, totiž že nakupoval čokoládu v úmyslu, by ji z řádného oběhu vyjmul a tak dlouho u sebe podržel, až by ceny její značně stouply. Úmysl takovýto, jen mimochodem budiž podotknuto, jeví se býti naopak vyloučen skutečností, že stěžovatel předal ihned koupenou čokoládu, třeba s nepatrným ziskem, Jakubu F. na zaplacení staršího dluhu, tedy takřka in solutum, což by jistě nebyl učinil, kdyby ji byl skupoval ve spekulacním úmyslu. Mohlť svého věřitele uspokojiti penězi a s prodejem čokolády vyčkati příznivější konjunktury. Není-li však dle toho, co uvedeno, naplněna skutková povaha stíhaného přečinu v subjektivním ohledu, pak jest osvobozující výrok rozsudku ospravedlněn, důsledkem čehož jest zmateční stížnost i s hlediska § 281, č. 9 a) tr. ř. neodůvodněna i bylo ji zavrhnouti. Neopodstatněnou jest však i zmateční stížnost ohledně obžalovaného Adolfa K. Stížnost vytýká rozsudku nejasnost, neúplnost a rozpor se spisy ve smyslu § 281, č. 5 tr. ř., provádí však toliko výtku neúplnosti. Poukazuje na to, že soud nechal nepovšimnuty skutečnosti, obžalovaným samým doznané, že Pražská centrála prodala dne 17. dubna 1916 své filiálce 2200 kg čokolády, kterou dříve skupila z různých pramenů za ceny nižší, s 1 proc. odměnou, že filiálka ta má své samostatné sčítování, vykazuje svůj zvláštní zisk, resp. ztrátu, za něž jest odpovědna a že hlavní závod jedná s ní tak, jakoby šlo o obchodní styk s cizím obchodníkem. Připustiti dlužno sice, že řečená filiálka má svoje samostatné právní postavení, oprávněna jsouc uzavírat samostatné obchody a jiná právní jednání předsebráti a že jest proto s hlediska tohoto různým právním subjektem od centrálního závodu; než na druhé straně jest zase jisto, že oba závody reprezentují jeden a týž hospodářský subjekt, náležející k témuž jednotnému jmění a tvořící jeho integrující součástku, a dochází tato jednotnost

svého nepochybného výrazu v celkovém konečném vyúčtování obou ústavů. Nalézací soud posuzoval proto věc v podstatě správně, když vyslovil, že se jedná o jednu a tutéž banku a o zisk a ztrátu jednoho tělesa vůbec a že vyúčtování mezi centrálou a filiálkou jest pouze vyúčtováním vnitřním. Tím padají dotyčné vývody a výtky zmateční stížnosti. Z hořejších úvah vyplývá však sama sebou také nezávažnost té okolnosti, že centrála předala čokoládu své filiálce s 1 proc. odměnou. Neboť vzhledem k tomu, že jde, jak uvedeno, jen o jeden hospodářský subjekt, nepřešlo ve skutečnosti a se stanoviska hospodářského zboží z rukou jednoho obchodníka a nepřichází tudíž 1 proc. odměna v úvahu jako skutečný zisk, ježto nabývatel zboží byl totožný s prodávatelem, a nemůže proto okolnost, že centrála připsala si k dobru 1 proc. odměnu, označována býti jako moment, z něhož souditi by se dalo na to, že obžalovaný jednal při nákupu čokolády v úmyslu § 17, č. 2 cís. nařízení ze dne 7. června 1915, č. 228 ř. z. zapovězeném. Rozhodujícího významu pro posuzování otázky, že šlo obžalovanému skutečně o vyhánění ceny do přemrštěné výše, nelze však přiznati ani té vytknuté okolnosti, že obžalovaný, jakmile se dozvěděl, že filiálka nabízí čokoládu za nižší cenu než která jí byla při nákupu čítána, telegrafoval této, aby čokoládu tak lacino neprodávala, že ji centrála vezme zpět a poskytne filiálce 2 proc. zisk. Neboť v příkazu, aby filiálka neprodávala čokoládu pod nákupní cenou, dlužno spatřovati limitování ceny centrálou, pod kterou filiálka nesměla jíti. Z tohoto limitování nevyplývá však ještě nikterak, že obžalovaný chtěl s prodejem zboží vyčkávati, až toto bude dražší a pak je prodati, že tedy již při nákupu čokolády jednal v úmyslu, jaký je v citovaném císařském nařízení vyžadován a jak týž byl nahoře vyložen. Nemají-li však zmíněné dvě okolnosti, jichž pomínutí se vytýká jako neúplnost, rozhodujícího významu pro řešení trestně závažné otázky, že šlo Adolfu K. o vyhánění cen do přemrštěné výše, pak nezakládá uplatňovaná neúplnost důvodu zmatečnosti dle § 281, č. 5 tr. ř., jenž předpokládá, že pomínuty byly skutečnosti rozhodné.

Čís. 132.

Předražování. Tím, že odběr předmětu potřeby jest vázán na úřední lístky, není vyloučena trestnost předražování při prodeji bez lístků.

(Rozh. ze dne 14. února 1920, Kr I 510/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Rudolfa S. do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 26. srpna 1919, jímž stěžovatel uznán byl vinným přečinem dle § 23, č. 4 cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z.

Důvody:

Zmateční stížnost brojí proti odsouzení pro přečin § 23, č. 4 cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z. z důvodů č. 10, 9 a) a b) § 281 tr. ř. Prv uvedený důvod zmateční nepřichází vůbec v úvahu, poněvadž stíž-